۱۴ سال از شکل گیری خراسان جنوبی گذشت

توسعه استان در ترازوی نقدکارشناسان

فرخ نژاد– شکل گیری خراسان جنوبی به مرکزیت بیرجند از سال ۱۳۴۲ مطرح بود و در دهه سوم مرداد سال ۱۳۸۳ پس از سال ها بحث بر سر تقسیم خراسان، شکل گرفت.

در زمان تأسیس؛ این استان شامل سه شهرستان بیرجند، نهبندان و سربیشه بود که درپایان سال ۸۳ قاینات نیز به خراسان جنوبی الحاق شد.

در مرحله اول تقسیم خراسان و شکل گیری خراسان جنوبی، بخش سرایان شهرستان فردوس با پذیرش این امر که با پیوستن به خراسان جنوبی از بخش به شهرستان ارتقا می یابد حاضر به جدایی از فردوس و خراسان رضوی شد و مدتی را به عنوان یکی از بخش های شهرستان بیرجند در خراسان جنوبی به سر برد تا این که در سال ۱۳۸۴ اولین ارتقا در خراسان جنوبی با ارتقای سرایان به شهرستان انجام شد. در همین سال با ارتقای بخش درمیان به مرکزیت شهر اسدیه (اسدآباد سابق) دومین شهرستان جدید خراسان جنوبی به وجود آمد.

تلاش ها برای الحاق فردوس در سال ۱۳۸۶ به نتیجه رسید و این شهرستان هم به خراسان جنوبی ملحق شد.

در سال ۱۳۸۷ بخش بشرویه شهرستان فردوس هم در جواب قبول الحاق به خراسان جنوبی ارتقا یافت و هشتمین شهرستان استان تأسیس شد.

در سال ۱۳۹۱ و در روزهای پایانی این سال طبس به خراسان جنوبی پیوست، همچنین فرمانداری این شهرستان نیز به فرمانداری ویژه و معاونت استانداری ارتقا یافت.

در اردیبهشت ۱۳۹۱ نهمین و دهمین شهرستان تأسیس شد و بخش زیرکوه قاینات به شهرستان زیرکوه ارتقا یافت و حاجی آباد زیرکوه پس از حاجی آباد هرمزگان و حاجی آباد فارس (زرین دشت) سومین حاجی آباد کشور شد که خود فرماندار دید. بخش خوسف بیرجند هم پس از تبدیل دهستان جلگه ماژان به بخش، از مرکز استان انتزاع یافت و با دو بخش مرکزی و جلگه ماژان به جمع شهرستان های کشور پیوست. اینک که در آستانه چهاردهمین سال انتزاع؛ خراسان جنوبی به عنوان استانی مستقل و صاحب کرسی در کشور است سوال این جاست که رهاورد این استقلال چه بوده و آیا آن چه را از استقلال یابی دنبال می کرده به آن رسیده است؟

• اهداف استقلال خواهی

عضو هیئت علمی دانشگاه بیرجند و کارشناس مسائل سیاسی ابتدا مقدمه ای از پرونده پر کش و قوس انتزاع خراسان در طول حدود چهار دهه ارائه می دهد و می گوید: مسئله اساسی که همه استقلال خواهان استان خراسان به دنبال آن بودند توسعه جنوب خراسان آن هم به دلیل بعد مسافتی بود که بین آخرین نقاط آن تا مرکز استان یعنی مشهد مقدس وجود داشت که با استقلال می توانستند مطالبه گری بیشتر، اشتغال بالاتر و تمرکز مدیریتی فراوان تر بعد از ۴۰ سال عقب ماندگی که در تاخیر هویت یابی خراسان جنوبی اتفاق افتاده بود به آن دست یابند. دکتر «احمد بخشی» به الحاقاتی که بعد از انتزاع خراسان جنوبی انجام شد اشاره می کند و می افزاید: هر چند هدف از تقسیم خراسان، کوچک سازی پهناورترین استان کشور بود اما با الحاقاتی که بعد از آن به خراسان جنوبی داشتیم باز هم این استان سومین استان پهناور کشور است و فاصله بین آخرین حوزه سرزمینی آن با مرکز استان بین چهار تا پنج ساعت است طوری که طبس با ۵۵ هزار کیلومتر مربع بزرگ ترین شهرستان خاور میانه به حساب می آید.

دیگر این که پراکندگی روستاها نیز خدمات رسانی به آن ها را با مشکلاتی مواجه کرده است هر چند الحاق برخی از شهرستان ها مانند طبس با ایجاد فرمانداری ویژه بود اما همین الحاق ها مطالبه گری هایی را نیز در پی داشته است.

به نظر وی آن چه سبب شده تا خراسان جنوبی به اهدافی که از استقلال یابی دنبال می کرد نرسد علاوه بر گستردگی حوزه سرزمینی آغاز قهر طبیعت در خراسان جنوبی همزمان با استقلال این استان است طوری که از اواخر دهه ۸۰ تغییر اقلیم نیز در استان رخ داد و همین محدودیت و آثار وخیم آن سبب شد تا آن طور که باید و شاید نتوان به توسعه ای که به دنبالش بوده دست یابد.

• نبود ثبات مدیریتی

مسئله حائز اهمیت دیگر از نظر مدیر گروه افغانستان شناسی دانشگاه بیرجند این است که در سال هایی که از استقلال خراسان جنوبی می گذرد در استان شاهد ثبات مدیریتی نبوده ایم طوری که در این سال ها شش استاندار تغییر کرده اند و با مصوبه اخیر مجلس ممکن است دوباره هم استاندار تغییر کند.

به گفته «بخشی» نبود ثبات مدیریتی در سطح کلان استان و همچنین معاونان استاندار، فرمانداران و مدیران دستگاه های اجرایی سبب شده تا استان نتواند چندان موفقیتی در دستیابی به توسعه داشته باشد.

در دولت نهم و دهم دو استاندار و در دولت یازدهم و دوازدهم چهار استاندار بر کرسی استانداری خراسان جنوبی نشسته اند که این نشان از نبود ثبات مدیریتی در دولت ها برای خراسان جنوبی دارد و در کنار آن نباید بومی نبودن استانداران را هم از نظر دور داشت.

این کارشناس مسائل سیاسی با این که با کلیت طرح تفکیک استان خراسان موافق است می گوید: با استقلال خراسان جنوبی یکسری توقعات ایجاد شد که مردم به آن چه از این استقلال می خواستند دست یابند اما چندان محقق نشدند زیرا سرانه را بر اساس جمعیت توزیع می کنند و استان پهناوری مثل خراسان جنوبی با ۸۰۰ هزار نفر جمعیت چندان نصیبی از این بابت ندارد که لازم است به طور حتم نمایندگان مجلس تغییری را در این لایحه ایجاد کنند.

• سرجمع مسائل

دکتر «بخشی» سرجمع مسائلی که سبب شده با این که خراسان جنوبی، استانی مستقل و صاحب کرسی در کشور به حساب می آید اما به آن چه می خواهد دست نیابد را جبر جغرافیایی یعنی پراکندگی جمعیت، نبود ثبات مدیریتی، نداشتن کارگزار تاثیرگذار در کلان کشور اعلام می کند و مثال می زند با این که استان هایی مثل کرمان و سیستان و بلوچستان نیز به لحاظ اقلیمی وضعیتی همانند خراسان جنوبی داشته اند اما به دلیل تاثیرگذاری کارگزاران قوی در کلان کشور وضعیت آن ها مثل خراسان جنوبی نیست یا بهره مندی از راه آهن به عنوان یکی از نیازهای اساسی خراسان جنوبی در این سال ها محقق نشده اما در سیستان و بلوچستان به دلیل پا پیش گذاشتن یک پیمانکار قدر این کار در حال عملیاتی شدن است اما در خراسان جنوبی آن چه در مورد راه آهن تاکنون شنیده ایم تعدادی قول و وعده بوده که چندان سرانجامی برای آن نمی توان متصور بود.

وی این مسئله را نیز یادآور می شود که مطالبه گر نبودن مردم و مسئولان خراسان جنوبی نیز در دست نیافتن به آن چه حق آن هاست در این سال ها بی تاثیر نبوده و قانع بودن مردم سبب شده تا استان بعد از این همه سال حتی بزرگراه آزادراهی نداشته و از کمترین زیرساخت ها محروم باشد.

وی نمره قبولی به استان بعد از استقلال به لحاظ توسعه ای که مدنظر بوده نمی دهد زیرا به نظر وی مطالبه های خراسان جنوبی برآورده نشده است و فقط عده ای بعد از استقلال به پست و مقامی رسیده اند و اکنون هم بر سر این جایگاه با یکدیگر گلاویزند طوری که شاهد تغییرهای زودهنگام مدیریتی در استان هستیم.

• انتظارات برآورده نشد

رئیس مجمع نمایندگان استان نیز به سوال طرح شده این گونه پاسخ می دهد: یکی از اهدافی که در تقسیمات کشوری دنبال می شود دستیابی به توسعه پایدار و قوی تر است که در نتیجه توزیع عادلانه ثروت و امکانات اتفاق می افتد و اگر بخواهیم از منظر تقسیمات کشوری به این مسئله نگاه کنیم توسعه در خراسان جنوبی رخ داده یعنی برخی از امکانات، رفاه و تاسیسات و مسائلی که مربوط به یک استان است را در خراسان جنوبی می بینیم اما انتظاری که از تشکیل خراسان جنوبی آن هم در شرق کشور و با ماهیت مرزی می رفت آن گونه که مورد انتظار بود اتفاق نیفتاده است.

همچنین اعتباراتی هم که برای خراسان جنوبی در نظر گرفته شده در سال های قبل و بعد از تقسیم استان با خیلی از نقاطی که تقسیم نشده اند تفاوت چندانی ندارد یعنی پارامتری قوی برای خراسان جنوبی در این سال ها دیده نشده است.

دلیلی که «فرهاد فلاحتی» برای این موضوع می آورد این است که چند سال از محل توسعه متوازن منابعی برای استان در نظر گرفته و مقداری از آن پرداخت می شد اما بعد لغو شد یا به عنوان مثال منابع ماده ۱۸۰ که برای رفع محرومیت بود بیشتر سال ها مصوب می شد اما تخصیص نداشت یا پروژه های قابل احصایی که ویژه خراسان جنوبی باشد بعد از تقسیم استان دیده و رویت نشد و آن هایی هم که دیده و شنیده می شود برای خیلی از نقاطی که مشمول تقسیمات کشوری نبودند به فراخور جمعیتی که برخوردار بودند از امکانات و تجهیزات لازم بهره مند شده اند.

• نیازمند برنامه ریزی قوی

عضو کمیسیون تحقیقات و آموزش مجلس شورای اسلامی با تاکید بر این که انتظاری که از استقلال داشتیم به لحاظ توسعه ای آن گونه که مدنظر و انتظار بود انجام نشد.

وی ابراز امیدواری می کند: توجه بیشتری به استان به لحاظ محرومیت مضاعفی که بر آن تحمیل شده و عقب ماندگی های تاریخی که دارد شاهد باشیم و با دید بازتری نسبت به مسائل و چالش های آن نگریسته شود.

به گفته وی نمی شود گفت که از توانمندی های خراسان جنوبی هیچ استفاده ای نشده است اما آن قدر نبوده تا سرانه درآمدی استان را بالا ببرد و به همین دلیل نیاز به برنامه ریزی قوی دارد.

همچنین درست است که بخشی از قابلیت های خراسان جنوبی مانند گردشگری و مرزی فعال شده است اما به نظر وی عقب ماندگی ها خیلی زیاد است یعنی از همه مرزها به نحو مطلوب استفاده نشده و بازارچه های استان در شرایط مطلوبی نیست طوری که بیشتر بازارچه های مرزی استان تعطیل است.

نماینده مردم قاینات و زیرکوه در مجلس شورای اسلامی با بیان این که قابلیت گردشگری استان مغفول مانده است می افزاید: در این بخش نتوانسته ایم جذب سرمایه گذار داخلی و خارجی چندانی داشته باشیم.

«فلاحتی» هر چند این مسائل را مطرح می کند اما این موضوع را نیز یادآور می شود که آن چه از کاستی ها گفته شد به معنی این نیست که هیچ کاری در استان انجام نشده است یعنی با این که در خیلی از حوزه ها کارهای خوبی انجام شده اما چون در ابتدای راه هستیم و عقب ماندگی نیز مضاعف است نیاز به برنامه ریزی قوی تر و جدیت بیشتری دارد.

• ضعف زیرساخت ها

مسئله قابل تامل دیگر از دید وی ضعف زیرساخت ها در خراسان جنوبی است طوری که استان بزرگراه و آزادراهی ندارد یا هنوز زیرساخت راه آهن به عنوان اساسی ترین نیاز استان به سرانجامی نرسیده است.

همچنین در حوزه حمل و نقل هوایی با این که دو فرودگاه داریم اما لغو و تاخیر پروازهای زیادی را در استان شاهد هستیم که همین ضعف زیرساخت ها به توسعه استان خیلی لطمه وارد می کند.

به علاوه قابلیت های طبیعی خراسان جنوبی کم نیست اما نیاز به سوق دادن سرمایه گذاران به این سمت دارد که البته عزم مسئولان استانی و ملی را با یکدیگر می طلبد.

به گفته وی اگر مدیران استان قوی و سختکوش باشند و مسائل را به چشم حاشیه پردازی و سیاست زدگی نبینند به طور حتم می توان شاهد توسعه خراسان جنوبی بود.

• محورهای توسعه استان

معاون هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منابع انسانی استاندار نیز اشاره ای به قابلیت ها و ظرفیت های سرمایه گذاری خراسان جنوبی دارد که در سال های اخیر این بخش ها به عنوان محور توسعه استان مورد توجه جدی قرار گرفته و تاکنون نتیجه و خروجی مناسبی در بخش های مختلف اقتصادی داشته است.

«مشیر الحق عابدی» می افزاید: در سال های اخیر سرمایه گذاری های زیادی توسط دولت و بخش خصوصی در حوزه های تجارت خارجی، معادن، صنایع دستی و گردشگری، فناوری اطلاعات و ارتباطات، انرژی های تجدیدپذیر و کشاورزی انجام شده که سبب افزایش تولید، ایجاد ارزش افزوده و اشتغال مناسب در این بخش ها و در نتیجه رشد و توسعه و رونق اقتصادی استان شده است. همچنین در اختصاص اعتبارات دولتی و پرداخت تسهیلات به طرح های اشتغال زایی، مزیت ها و توانمندی های استان در بخش های یاد شده مورد توجه جدی بوده و طرح های سرمایه گذاری نیز براساس قابلیت ها و ظرفیت های سرمایه گذاری استان اجرایی شده است.

به گفته وی به طور قطع دقت و توجه لازم در انجام سرمایه گذاری منطبق بر توانمندی ها و مزیت های منطقه سبب توسعه و رونق اقتصادی بیش از پیش استان را فراهم می آورد.

• صدمه کمبودها به اقتصاد استان

معاون استاندار با بیان این که بدیهی است ضعف زیرساخت های سرمایه گذاری و کمبود برخی از امکانات در استان از جمله نبود شبکه ریلی به غیر از شهرستان طبس، نامناسب بودن وضعیت راه های مواصلاتی و ترانزیتی استان، ضعف زیرساخت های آب، برق و گاز، مخابرات و... و کمبود زیرساخت های تجارت خارجی و حمل و نقل، کمبود پروازها و مسیرهای پروازهای داخلی و خارجی تاثیر زیادی در رکود اقتصاد استان داشته است می افزاید: البته نمی توان رقم و میزان دقیقی از صدمه این کمبودها به اقتصاد استان ارائه کرد اما یکی از عوامل و دلایل مهم و اصلی پایین بودن رتبه استان در برخی از شاخص های توسعه، موانع و مشکلات مربوط به زیرساخت های سرمایه گذاری است و به طور قطع با توسعه و تکمیل زیرساخت های سرمایه گذاری استان، شاهد توسعه و رونق اقتصادی، افزایش تولید ناخالص داخلی و درآمد سرانه و همچنین تجارت استان به میزان حداقل دو برابر وضعیت موجود خواهیم بود.

جدول، سرگرمی، ورزش ذهن [۱۳۹۷/۵/۲۲]

معمای هوش

دوشنبه ها و پنج‌شنبه ها

به نظر شما چند مثلث در این تصویر نهفته است؟!

دقت کنید. احتمالا تعداد مثلث ها بیشتر از آن است که فکرش را می کنید.
برای این که تعداد دقیق مثلث ها را بدانید، به شکل ها و اندازه های مختلف مثلث ها دقت کنید.

ناویاب

دوشنبه ها و پنج‌شنبه ها

«ناویاب» از پرطرفدارترین سرگرمی های منطقی جهان است که رقابت حرفه ای آن در ایران هم توسط «روزنامه خراسان» برگزار شده است و اپلیکیشن اندرویدی آن هم به تازگی تولید شده است.

هر ناویاب، یک اقیانوس فرضی مربعی است که یک فروند «رزم ناو»، دو «ناوشکن»، سه «اژدرافکن» و چهار «زیردریایی» در آن پنهانند و ما باید جای ادوات پنهان را کشف کنیم. ماهیت بعضی از خانه ها هم از ابتدا «راهنما» ی شماست.

قانون:

تمام ادوات در این معما «افقی» یا «عمودی» هستند و هرگز مورب نیستند.

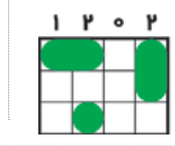

ادوات در این معما به هیچ وجه در همسایگی هم نیستند (حتی از گوشه ها).

نکته ها:

-دقت کنید که خانه های «راهنما» به چه شکلی هستند. پُر بودن این خانه ها با «دایره»، «نیم دایره»، «مربع» یا «آب» در پاسخی که به دست می آید کاملا موثر است.

-ناویاب «منطقی» است، پس چاره حل آن «حدس زدن» نیست! با کشف روابط منطقی، ماهیت قطعی بعضی خانه ها را تعیین کنید و با استناد به همان خانه ها، به ماهیت خانه های دیگر برسید.

-خانه هایی را که مطمئن هستید حاوی هیچ یک از ادوات نیستند، با ضربدر یا علامت آب (≈) مشخص کنید.

-خانه هایی را که مطمئن هستید باید پُر باشند ولی شکل پُر شدگی آن ها مشخص نیست، موقتا با یک خال سیاه مشخص کنید.

-فراموش نکنید که ناویاب فقط و فقط یک پاسخ دارد!

-اطلاعات بیشتر درباره «ناویاب» و نمونه های تمرینی متنوع تر را در اینترنت و شبکه های اجتماعی جست وجو کنید.

سودوکو

هر روز

قانون: ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه های خالی بنویسید که در هر سطر، در هر ستون و در هر مربع ۳ در ۳ هیچ رقمی تکراری نباشد.

زمان پیشنهادی ۵۰ دقیقه — بسیار سخت

۶					۲	۹		
۷			۵					
		۱		۳			۷	۶
۱			۲		۳		۸	
				۴				
	۹		۶		۱			۳
۵	۷			۶		۴		
					۵			۷
		۴	۳					۹

زمان پیشنهادی ۳۰ دقیقه — متوسط

						۱		
۳	۹		۲			۴	۵	
۷		۲	۵			۸		
۹	۲				۱			
		۴		۷		۹		
			۶				۲	۸
		۶			۷	۵		۴
۱	۵				۸			۷
	۴					۶		۹

زمان پیشنهادی ۱۰ دقیقه — بسیار ساده

			۲	۱				۶
	۲		۷			۹	۴	۳
۷				۳	۸	۵		
۴	۱	۳	۶	۷				
			۳		۵			
				۹	۱	۳	۶	۴
		۱	۴	۸				۷
۸	۷	۲			۳		۵	
۳				۲	۷			

جدول ویژه

شنبه تا چهارشنبه

قانون: پاسخ ها را حرف به حرف در جهت فلش بنویسید (نوشتن را از خودِ خانه فلش دار آغاز کنید). در آغاز هر سوال گفته شده که پاسخش چند حرف دارد.

زمان پیشنهادی ۱۵ دقیقه — ساده

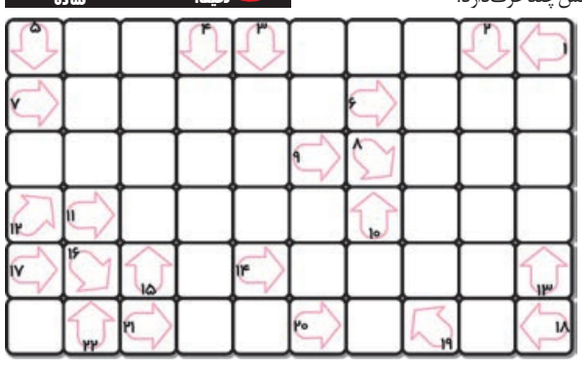

واژگان کمتر اما پرهیز از پرسش هرز (ناخواسته) در این جدول، مایه افزایش بار آموزشی آن شده است. برخی سوال ها، از مطالب روزنامه خراسان روزهای قبل طراحی شده است.

۱-(۹حرفی) مصرف خودسرانه قطره های چشمی، می تواند سبب بیماری هایی همچون گلوکوم و.....شود.

۲-(۶حرفی) مصرف غذاهای..... برای افرادی که از رژیم های غذایی کم کالری پیروی می کنند، بسیار توصیه می شود.

۳-(۶حرفی) برای گرفتن بوی ماهی می توانید به روغن، قبل از قرار دادن آن روی حرارت،..... اضافه کنید.

۴-(۴حرفی) یکی از نکاتی که باید در آشپزی رعایت کنیم این است که..... مصرف شده را برای مصرف مجدد نگه نداریم یا آن را به ظرف فش برنگردانیم.

۵-(۶حرفی) همان طور قبلی

۶-(۴حرفی) دسته و گروه در نظام

۷-(۶حرفی) ویران شده

۸-(۳حرفی) اگر رعایت رژیم غذایی برایتان مهم است باید بدانید که یک کاسه بزرگ..... از نظر کالری با یک ششم از چیز برگر برابر است.

۹-(۵حرفی) سیئات را از بین می برند.

۱۰-(۳حرفی) بافت

۱۱-(۴حرفی) معدنی

۱۲-(۳حرفی) نباید ظرف روغن را در آشپزخانه در جای گرم و در مجاورت..... قرار داد.

۱۳-(۵حرفی) زیاد شدن حرارت در نواحی مرکزی بدن و رحم، می تواند باعث کاهش..... در دوران بارداری شود.

۱۴-(۴حرفی) همدم

۱۵-(۵حرفی) ترفند «رژیم غذایی حجمی»، این است که غذاهای مناسب را انتخاب کنید تا احساس سیری کامل کرده و..... کمتری مصرف کنید.

۱۶-(۲حرفی) یک دست و الیبال

۱۷-(۶حرفی) ساکن قطب شمال است

۱۸-(۳حرفی) نبرد

۱۹-(۴حرفی) اگر فرصت کافی برای رفتن به باشگاه ورزشی ندارید تصمیم بگیرید در..... ورزش کنید و از وسایل ورزشی مناسب استفاده کنید.

۲۰-(۳حرفی) نیستی

۲۱-(۴حرفی) در صورت وجود حرارت بیش از حد در نواحی مرکزی بدن و رحم مادر باردار،..... ایجاد می شود که به آن ویار حاملگی گفته می شود.

۲۲-(۴حرفی) پایتخت روسیه

پاسخ ها
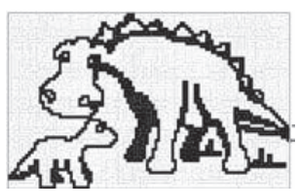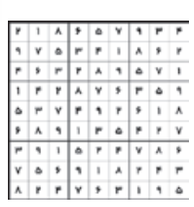
لطفا نظر، انتقاد و پیشنهادتان را درباره بخش جدول و سرگرمی به شماره ۲۰۰۰۹۹۹ پیامک کنید.